

نگاه کارشناس

چرا در پیشگیری از اعتیاد و سایر معضلات اجتماعی در مانده‌ایم

دکتر ربابه شیخ الاسلام

■ تیتربزرگ روزنامه شرق یکشنبه پنجم تیرماه تحت عنوان «تبدیل موادمخدر به تهدیدی علیه امنیت ملی» مرادداشتت سوالی را باتولیان سلامت چه در بخش بهداشت و چه آنان که برای رفاه و سلامت اجتماعی جامعه تلاش می‌کنند مطرح کنم که آیا مبارزه با تقاضا در برنامه‌های پیشگیری از اعتیاد و پیشگیری از سایر بزهکاری‌های باید بعد از وقوع جرم صورت گیرد؟ همان‌طور که در پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیر مانند دیابت و بیماری‌های قلبی، عروقی و افزایش فشار خون می‌دانیم اقدامات درمانی بعد از ابتلاء شیوع این بیماری‌ها را کاهش نمی‌دهد و اگر واقعا درصدد پیشگیری هستیم باید از دوران کودکی و حتی جنینی کار را آغاز کنیم، در مورد مشکلات و آسیب‌های اجتماعی و بزهکاری و اعتیاد نیز باید زمان مهم برای پیشگیری را بشناسیم. شعر زیر که حدود ۷۰ سال پیش گابریل میسترال، شاعر شیلیایی را برنده جایزه نوبل ادبیات کرد شعری است که باید بارها و بارها آن را بخواند: «در جهان امروز ما به دلایل اشتباه زیادی که مرتکب شده‌ایم، مقصریم. اما بزرگ‌ترین اشتباه ما یا بهتر بگویم جنایتی که مرتکب شده‌ایم بی‌توجهی به نوزادان و کودکان بوده است/ بسیاری از نیازها را می‌توان به بعد موکول کرد، اما در مورد کودک این چنین نمی‌توان کرد/ زیرا هر لحظه استخوانش در حال تکمیل، خوشتن در حال ساخته شدن و شعور و احساسش در حال رشد است/ به همین دلیل نیازهایش را نمی‌توانیم به فردا موکول کنیم.» ما باید از خودمان بپرسیم آیا به کودکان کشورمان توجه کافی کردیم؟ آیا می‌دانیم، کودکان باید در محیطی سالم به دور از خشم و خشونت، ظلم و شرارت و فقر و تبعیض زندگی کنند؟ همیشه گفته می‌شود، کودکان سرمایه‌های کل ملتند، ولی برای یاد زیستن و رفاه کامل جسمی، روانی، عاطفی و اجتماعی آنان که موجب می‌شود به توانمندی‌های بالقوه خود برسند و افرادی ناتوان، معتمد، ولگرد و سرشار جامعه نشوند، چه برنامه‌ای داشته‌ایم و داریم؟ آیا می‌توان انتظار داشت در شرایطی که بستر مناسبی برای رشد جسمی، عاطفی و اجتماعی کودکان فراهم نیست، همه کودکان تبدیل به جوانانی مبتکر، خلاق، توانمند و پویا شوند؟ آیا به همان اندازه که به جسم کودک توجه داریم، به مغز او که مرکز دانش فنی آینده است، توجه داریم؟ آیا کودکان ما در شرایطی رشد می‌کنند که به حداکثر توانمندی‌سازی ذهنی و جسمی خود برسند؟ آیا همه کودکان زیر چتر مراقبت‌های ویژه‌ای که به آنان امکان دهد در محیط مناسب رشد کنند، هستند؟ فراموش نکنیم ۶۰ درصد رشد مغز کودک تا سه سالگی و ۹۰ درصدش تا شش‌سالگی رخ می‌دهد؛ سال‌های سرنوشت‌سازی که اغلب از آن غفلت می‌شود. این دوران زمانی است که دلسوزان مسایل اجتماعی جامعه می‌توانند مهارت‌های بسیاری را به این مغز در حال رشد بیاموزند؛ مغزی که به‌طور مرتب از محیط اطراف، از رفتارها و شرایط اجتماعی پیرامون خود، الگوبرداری می‌کند؛ به‌فقط جسم کودکان نیست که رشد می‌کند و بزرگ‌تر می‌شود بلکه ذهن آنان نیز متحول و متکامل شده و در درک افراد و اشیا و رویارویی با چالش‌های محیط خود مهارت‌های بیشتری به دست آورده و پیچیده‌تر می‌شود. در واقع تکامل کودکان در ابعاد مختلفی اتفاق می‌افتد؛ از جمله تکامل حرکتی، حسی، گفتار و زبان، شناختی، هیجانی یا عاطفی و اجتماعی. اخیرا بعد معنوی یا اخلاقی نیز برای تکامل کودکان تعریف شده است و شواهد حکایت از ارتباط نزدیک آن با سلامت به خصوص سلامت روانی کودکان و بعدها در نوجوانی و سال‌های بعدی زندگی او دارد. قدرت یادگیری آنها در سنین پیش از دبستان بسیار بالا و عمیق است. به همین دلیل بسیاری از کشورها در تلاشند، پوشش آموزش (از تولد تا هشت سالگی) را افزایش دهند و بعضی از کشورها ادعا دارند، این پوشش را به صددرصد رسانده‌اند. آمارهای رسمی کشور ما این رقم را ۱۰ درصد برآورد می‌کنند؛ همان‌گونه که رشد جسمی با ترازو قابل سنجش است رشد عاطفی و روانی - تکاملی کودکان نیز ابزارهای خاص خود را برای سنجش دارد. گستره نیازهای عاطفی، روانی و اجتماعی آنها وسیع بوده و تأمین آن در گرو دانش خانواده یعنی پدران و مادران یا مراقبان آنهاست. هر چه از بدو تولد مغز پیش‌تر به کار گرفته شود، اتصالات و سیناپس‌ها یا رابط‌های بین سلول‌های عصبی کامل‌تر شده و شبکه ارتباطی و توان آموزشی مغز او افزایش خواهد یافت و چگونگی این آموزش‌هاست که سرنوشت نیروی انسانی و نهایتا توسعه یک جامعه را رقم می‌زند. متولیان و سیاست‌گذاران که به بهبود مهارت‌های اجتماعی چون تعامل اجتماعی و رقابت‌پذیری، بالاتر رفتن کیفیت متساقل و سطح درآمد، بهبود وضعیت سلامت، کاهش رفتارهای پرخطر بهداشتی و اجتماعی، کاهش مرگ و میر و معلولیت، وابستگی کمتر به نهادهای رفاهی و حمایتی و کاهش میزان ارتکاب جرایم و در نهایت بهبود تولید اقتصادی علاقه‌مندند، باید به این دوران بسیار حیاتی و خطیر و روش‌هایی که دستیابی همه کودکان و والدین آنها را به آموزش صحیح فراهم می‌کند، توجه کنند. تنها با تبدیل کودکان بیشتری به بزرگسالانی سالم و مولد که بتوانند نقش مهمی در بهبود شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه خود ایفا کنند، می‌توان بحران‌های مورد اشاره را دربرابر اعتیاد یا بزهکاری کاهش داد. مطالعات جهانی نشان می‌دهد، سرمایه‌گذاری در برنامه‌های رشد و تکامل از اوان دوران کودکی، موجب جبران چند برابری هزینه‌ها در طول زمان شده و نسبت فایده به هزینه در این‌گونه مداخلات همواره از عدد یک بالاتر بوده و حتی تا ۱۷ مرتبه رسیده است.

عضو هیات علمی وزارت بهداشت و مدیر موسسه تغذیه، سلامت و توسعه

مرگ ۶۶۰ نوزاد تهرانی در بهار ۹۰

شرق: ۶۶۰ نوزاد تهرانی در سه ماهه اول سال فوت شده‌اند. بر اساس اخبار به دست آمده از تعداد آمار افراد متوفی و دفن شده در بهشت زهراي تهران در سه ماه فصل بهار امسال ۶۶۰ نوزاد تهرانی در این گورستان به خاک سپرده شده است. این آمار نشان می‌دهد، فروردین‌ماه امسال تعداد ۲۴۹، اردیبهشت ۲۱۳ و خرداد ۱۹۸ نوزاد تهرانی در این گورستان بزرگ دفن شدند. این در حالی است که بر اساس آمارهای اعلام شده از سوی رئیس سازمان ثبت‌احوال استان تهران، میانگین تولد در پایتخت در بهار امسال ۲۰۸ تولد در شانه‌روز و ۱۲ مورد در هر ساعت بوده است. احمد قشمی به شرق گفت: بر این اساس در خرداد ماه امسال در حدود ۹ هزار و ۲۴۰ واقعه تولد در شهر تهران به ثبت رسیده است. بر این اساس تعداد وقایع تولد تهران در این سه ماه ۲۷ هزار و ۷۰۰ مورد بوده که از این تعداد ۶۶ نفر فوت کرده و تنها در بهشت زهرا به خاک سپرده شده‌اند. دکتر اسماعیل صادقی، فوق تخصص اطفال در رشته بیماری‌های عفونی در گفت‌وگو با «شرق» درباره علت‌های احتمالی این مرگ و میر می‌گوید: «در دو سال اول زندگی، عفونت‌ها بیش از هر عامل دیگری می‌توانند موجب مرگ کودکان باشند، در تهران نیز آلودگی شدید هوا عامل اصلی و مستعدکننده بروز این عفونت‌هاست، به نظر می‌رسد این آمار بالا بی‌ارتباط با آلودگی نباشد.»

دکتر صادقی می‌افزاید: «علاوه بر عفونت‌ها، مشکلات تغذیه‌ای مانند سوءتغذیه، ناهنجاری‌های مادرزادی و نازاحتی‌های قلبی و تنفسی و غیره هم در افزایش مرگ و میر نوزادان بی‌تأثیر نیست.»

چندی پیش وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از کاهش شاخص مرگ نوزادان به ۱۲ -مورد از هر یک هزار تولد در کشور خبر داده بود، بر اساس اعلام سازمان بهداشت جهانی مرگ‌ومیر نوزادان یک شاخص بهداشتی شرق: درگیری‌های شهرداری تهران و دولت به درون اتوبوس‌ها و تاکسی‌ها هم کشیده است. البته در بین این دعوا آنچه نمود بیرونی دارد، افزایش قیمت‌های حمل‌ونقل است. در برخی خطوط اتوبوس شهری کرایه‌ها تا ۱۱۰ درصد افزایش یافته است. شهرداری و فرمانداری، پیشنهادی هم برای کاهش این هزینه داده‌اند و گفته‌اند بر اساس تصمیم جلسه یکشنبه در برخی خطوط، اتوبوس‌هایی برای نیمی از مسیر در نظر گرفته شده تا مسافرانی که قصد طی کردن هماره را ندارند، نصف هزینه را پرداخت تهران به ایند به این ترتیب گرچه مسافرهایی که قصد دارند از راه‌آهن تا میدان ولی‌عصر یا از ولی‌عصر به تجریش بروند، می‌توانند نصف هزینه را پرداخت کنند، اما مسافری که قصد دارد از ایستگاه بی‌آرتی پان‌زین‌آر تا میدان ولی‌عصر به سمت ایستگاه‌های بالای این میدان برود، باید هزینه دو برابر شده، یعنی ۲۰۰ تومان را پرداخت کند، چون باید از اتوبوسی استفاده کند که مسیر کلی را طی می‌کند. به هر حال نرخ کرایه‌ها

از اول تیر افزایش قابل توجهی داشته است، شورای شهر می‌گوید این افزایش‌ها با توجه به هدفمندی بارانه‌ها بوده و شهرداری هم بر همین عقیده است. اما استانداری تهران می‌گوید: افزایش هزینه‌ها ربطی به هدفمندی ندارد. فرمانداری و استانداری که

جامعه

شاخص مرگ و میر نوزادان در تهران ۲۳/۸ است

به شرق

است که از تقسیم تعداد مرگ‌ومیرهای نوزادان کمتر از یک‌ساله در طول یک سال به نوزادان زنده متولد شده در همان سال به دست می‌آید و حاصل آن در هزار ضرب می‌شود. این شاخص نشان می‌دهد که در آای هر هزار نوزاد زنده متولد شده در یک سال چند نفر از آنها پیش از یک‌سالگی می‌میرند.

بر این اساس عددی که از محاسبه این آمار به دست می‌آید ۲۳/۸ است که بر اساس شاخص اعلام شده از سوی وزیر بهداشت این آمار بسیار بالاتر است، از سویی دیگر باید توجه داشت که این آمار تنها تعداد نوزادان دفن شده در گورستان بهشت زهراي تهران است، در صورتی که در پایتخت علاوه بر بهشت زهرا، گورستان‌های دیگری نیز وجود دارد که آمار دقیقی از تعداد نوزادان دفن شده در آنها در دست نیست.

به شرق

هیچ مابه‌التفاوتی از افزایش قیمت سوخت به بخش حمل‌ونقل پرداخت نکرده‌اند، در این شلوغی سعی دارند خودشان را مخالف گران شدن کرایه‌ها نشان دهند و شهرداری هم در ادامه اختلافات گشت‌نماش را دولت، علاوه بر افزایش مهوده شورای شهر، کرایه‌ها را به ویژه در بخش اتوبوسرانی افزایش زیادی داده است. جعفر تشکریم‌هاشمی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران به «شرق» می‌گوید: همچنان کمتر از آنچه شورای شهر تصویب کرده، از مردم کرایه دریافت می‌شود.

افزایش کرایه‌ها همزمان با دعوای شهرداری و استانداری

شرق: درگیری‌های شهرداری تهران و دولت به درون اتوبوس‌ها و تاکسی‌ها هم کشیده است. البته در بین این دعوا آنچه نمود بیرونی دارد، افزایش قیمت‌های حمل‌ونقل است. در برخی خطوط اتوبوس شهری کرایه‌ها تا ۱۱۰ درصد افزایش یافته است. شهرداری و فرمانداری، پیشنهادی هم برای کاهش این هزینه داده‌اند و گفته‌اند بر اساس تصمیم جلسه یکشنبه در برخی خطوط، اتوبوس‌هایی برای نیمی از مسیر در نظر گرفته شده تا مسافرانی که قصد طی کردن هماره را ندارند، نصف هزینه را پرداخت تهران به ایند به این ترتیب گرچه مسافرهایی که قصد دارند از راه‌آهن تا میدان ولی‌عصر یا از ولی‌عصر به تجریش بروند، می‌توانند نصف هزینه را پرداخت کنند، اما مسافری که قصد دارد از ایستگاه بی‌آرتی پان‌زین‌آر تا میدان ولی‌عصر به سمت ایستگاه‌های بالای این میدان برود، باید هزینه دو برابر شده، یعنی ۲۰۰ تومان را پرداخت کند، چون باید از اتوبوسی استفاده کند که مسیر کلی را طی می‌کند. به هر حال نرخ کرایه‌ها

از اول تیر افزایش قابل توجهی داشته است، شورای شهر می‌گوید این افزایش‌ها با توجه به هدفمندی بارانه‌ها بوده و شهرداری هم بر همین عقیده است. اما استانداری تهران می‌گوید: افزایش هزینه‌ها ربطی به هدفمندی ندارد. فرمانداری و استانداری که

فارس: یک منبع مطلع در مورد جزئیات پرونده مدیرعامل منطقه آزاد اروند به فارس، گفت: برگزاری نمایشگاه فروده‌های مدرن و کلاسیک با برگزاری مزایده نمایشی فروش خودرو و شخصی رئیس جمهور یکی از شاهکارهای جریان انحرافی در منطقه آزاد اروند بود. به طوری که طبق برآوردهای به عمل آمده برای اجرای این پروژه تقریبا اعتبارات پنج پروژه عمرانی کلیدی منطقه آزاد

اروند به طور کامل تعطیل شد تا امکان تأمین هزینه‌های هفتگان این نمایشگاه مساله‌دار فراهم شود. وی اضافه کرد: معرفی برنده این مزایده اساسا صوری بوده و در واقع اظهارات زیادی در این خصوص وجود دارد علاوه بر آن، با اختصاص اعتبارات بسیار زیاد و باسמبل کاری ساختمان این نمایشگاه را ظرف مدت ۵۷ روز آماده کردند تا زمینه اجرای پروژه‌های خود را تحت عنوان برگزاری نمایشگاه‌ها فراهم کنند. این منبع آگاه ادامه داد:

مدیرعامل یازداشت شده منطقه آزاد اروند به بهانه تعجیل در احداث ساختمان نمایشگاه‌ها، بسیاری از بخش‌های ساختمان نمایشگاه‌ها را خارج از قوانین برگزاری مناقصات رسمی احداث کرد.

مرگ ۶۶۰ نوزاد تهرانی در بهار ۹۰

روزانه بیش از ۲۶ هزار کودک زیر پنج سال جان خود را از دست می‌دهند که عامل اغلب این مرگ‌ومیرها بیماری‌های قابل پیشگیری است. آمار سالیانه مرگ و میر کودکان، از ۲۰ میلیون در سال ۱۹۶۰ به ۹/۷ میلیون در سال ۲۰۰۶ کاهش یافته است. در سال ۲۰۰۶، بیش از ۸۰ درصد مرگ و میر کودکان زیر پنج سال در کشورهای صحرای آفریقا و جنوب آسیا بوده است. از نظر سازمان ملل، مناطقی که در مسیر رسیدن به هدف چهارم توسعه هزاره یعنی بقای کودک نیستند عبارت‌ند از خاورمیانه و شمال آفریقا، جنوب آسیا و کشورهای صحرای آفریقا شامل شرق و جنوب آسیا، شرق و غرب و مرکز آفریقا.

بر این اساس از سال ۱۹۹۰، میزان مرگ و میر کودکان در ۶۱ کشور جهان تا ۵۰ درصد کاهش یافته است. از کل ۱۹۱ کشوری که آمارشان موجود است، ۱۲۹ کشور در مسیر رسیدن به هدف چهارم توسعه هزاره، بقای کودک، هستند؛ به این معنا که تا سال ۲۰۱۵، میزان مرگ و میر کودکان زیر پنج سال در آنها تا دوسوم کاهش می‌یابد. بر اساس آمارهای صندوق کودکان سازمان ملل کشور سیرالئون با ۲۷۰ مرگ در هر هزار تولد زنده در بیشترین آمار مرگ و میرهای نوزادان در جهان را دارد و آنگولا با ۲۶۰ مرگ در هر هزار تولد و افغانستان، با ۲۵۷ مرگ در هر هزار تولد زنده در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. از سویی دیگر کشور کویت با تنها هفت مرگ در هر هزار تولد زنده در مکان ۱۵۷ این فهرست قرار دارد و دارای بهترین موقعیت از این لحاظ است، علاوه بر این کشورهای سیرلانکلا، با ۱۳ مرگ در هر هزار تولد زنده و سوریه، با ۱۴ مرگ در هر هزار تولد زنده نیز دارای رتبه‌های بسیار مناسبی از این لحاظ هستند.

به شرق

این در حالی است که در توسعه یافته‌ترین شهر ایران، تهران بر اساس آمارها دست‌کم به ازای هر یک هزار تولد ۲۳ نوزاد فوت می‌کنند.

مزایده پژو احمدی نژاد واقعی نبود

وی در ادامه از برگزاری نمایشگاه‌های صوری و هدفمند توسط یکی از وابستگان نسبی مدیرعامل منطقه آزاد به نام «ح-الف» اشاره کرد و به فارس گفت: پشت صحنه برگزاری صوری نمایشگاه‌هایی باظاهر فریبنده عام‌المنفعه بودن بیش از ۱۲ میلیارد ریال خرید تضمینی با دادن بن‌های خرید به مدارس، مددجویان، شخصیت‌های سیاسی و دستگاه‌های مختلف اجرایی بود که مجبور به هزینه‌کرد این بن‌های نقدی در مدت کوتاه چندروزه در این نمایشگاه‌ها بوده است.

این منبع از اختصاص بیش از ۴۰۰ میلیون تومان تنخواه به دو بخش روابط عمومی و پشتیبانی منطقه آزاد اروند نیز اشاره کرد و گفت: طبق معمول سازمان‌ها و ادارات برخی از بخش‌ها برای انجام هزینه‌های جاری خود مبلغ ناچیزی را تحت عنوان تنخواه‌گردان دریافت می‌کنند که این‌در حالی است که در منطقه آزاد اروند ۴۰۰ میلیون تومان تنخواه در اختیار روابط عمومی و بخش پشتیبانی قرارگرفت که عمده این مبالغ صرف کارهای تشریفاتی، تبلیغاتی و همچنین سندسازی‌های صوری می‌شد.

تفکیک جنسیتی سال اولی‌ها در دانشگاه شریف

■ مهر: رئیس دانشگاه صنعتی شریف با اشاره به برنامه‌های این دانشگاه در زمینه تفکیک جنسیتی گفت: کلاس‌های جداگانه‌ای برای دانش‌جویان پسر و دختر سال اول دانشگاه برگزار می‌شود. دکتر رضا روستا آزاد با بیان اینکه تفکیک جنسیتی از برنامه‌های وزارت علوم است، افزود: در این راستا دانشگاه شریف برنامه‌هایی را برای تفکیک جنسیتی در نظر گرفته است. رئیس دانشگاه صنعتی شریف در این‌باره اضافه کرد: زمانی که دانش‌جویان از محیط دبیرستان وارد محیط دانشگاه می‌شوند، شوکی به آنها وارد می‌شود که این امر موجب می‌شود بسیاری از خانواده‌ها برای حل این مشکل به ما مراجعه کنند. از این رو به منظور عادی‌سازی محیط دانشگاه برنام‌هایی برای دانش‌جویان سال اول در نظر گرفته شده است. روستا آزاد یادآور شد: با توجه به فضای دانشگاه و میزان جمعیت دختران و پسران اقدام به جداسازی کلاس‌های دانشگاه می‌شود.

به شرق

امسال استخدام در آموزش و پرورش ممنوع است

■ ایترنا: وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه امسال هیچ استخدامی در این وزارتخانه نداریم، گفت: استخدام‌های امسال فقط در قالب تبدیل وضعیت حق‌التدریسی‌ها و آموزشیان خواهد بود که پس از شرکت در آزمون تعیین تکلیف سوم تیرماه جاری، استخدام خواهند شد. حمیدرضا حاجی‌بابایی درباره عدم احتساب سابقه کار فرهنگیان دانشجو در صورت انتقال به تهران گفت: چنین چیزی صحت ندارد، امسال ۱۰ هزار نفر فرهنگی برای انتقال استان به استان درخواست داشته‌اند که برای چهار هزار نفر از آنها، کارهای لازم انجام شده و در این ارتباط مشکل خاصی نداریم. وزیر آموزش و پرورش با اشاره به محرومیت‌های تهران به عنوان پایتخت گفت: ۶۶ درصد از فضاهای آموزشی در این شهر نیاز به تخریب و نوسازی دارند یا استیجاری هستند. درباره تهران به شکل عادلانه کاری صورت نگرفته است و بنده حداقل درباره آموزش و پرورش این‌گونه فکر می‌کنم.

احمدی‌مقدم: ماهواره ۹۰ درصد خانه‌ها جمع شد

■ مهر: فرمانده نیروی انتظامی با اعلام اینکه در سه ماهه نخست سال‌جاری شاهد افزایش سه برابری کشفیات ادوات ماهواره بودیم، گفت: پس از برخورد پلیس چهره ۹۰ درصد خانه‌ها از دیش و تجهیزات گیرنده ماهواره پاک شده است. سردار اسماعیل احمدی‌مقدم گفت: به جز دیش باقی ادوات ماهواره در خارج از کشور تولید می‌شود. پلیس جدیت لازم را برای برخورد با تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان دیش دارد. همچنین با نصب‌کنندگان ماهواره به شدت برخورد می‌کند. وی ادامه داد: در مواردی که مردم جدیت برخورد پلیس را مشاهده کرده‌اند، همکاری لازم را با ماموران انجام می‌دهند. پس از برخورد پلیس چهره ۹۰ درصد خانه‌ها از دیش و تجهیزات گیرنده ماهواره پاک شده است. فرمانده نیروی انتظامی از کشف ۳۳ تن موادمخدر توسط سگ‌های موادیاب در کشور خبر داد و گفت: واحد سگ‌های مبارزه با تروریسم در کشور را افزایش داد و بیش از ۴۰ سگ در این زمینه تربیت شده‌اند. به‌کارگیری و تربیت سگ‌های موادیاب بر سگ‌های ضدتروریسم یک اقدام بزرگ در جهت خدمت به مردم است.

کوش آداسی سواحل مدیترانه
بدروم استانبول لبنان
تفلیس باتومی مالزی + سنگاپور
ایک ۸۸ ۹۷ ۴۶۶۰

سفرنامه مجری حرفه ای تورهای زیر:
استرالیا ، برزیل + آرژانتین
آفریقا شرقی + مکزیک + هند + تایلند + ژاپن
یونان ، ایتالیا + فرانسه + ژاپن
مالزی + سنگاپور + تایلند
سفر به کلیه سواحل مدیترانه (شهریور ۹۰)

تایلند مالزی بالی
ترکیه قبرس باکو لام قسطنطنیه
ارمنستان بلغارستان چین
۸۸۱۰۴۹۹۰
خلیج فارس مسکو آلمان گیش شند دیده گستر

ترکیه
استانبول
سواحل مدیترانه
سواحل خلیج فارس تایلند
دلارام ۸۸۳۴۷۵۶۵ - ۸۸۳۰۰۳۰۵

ترکیه - اگر این - قبرس
تخصص ماست
چارتر روزانه استانبول + سواحل
ایک ۸۸ ۹۷ ۴۶۶۰

سواحل خلیج فارس سواحل ترکیه
بلغارستان مسکو سن پترزبورگ چین
مالزی سنگاپور تایلند قبرس سربلانکا
سیف گشت ۸۸ ۶۶ ۲۲ ۶۶

تور ۱۱ روزه اروپا (یونان - ایتالیا) با پرواز قطری
تور ویژه چین با پرواز قطری
ترکیه
سواحل خلیج فارس
تایلند
مالزی
بالی
سام سیر (سعادت آباد) ۲۲۰۷۷۰۷۷
خط ویژه ۲۳۲۴